

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sfk/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3020200322
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:3020200322.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Michala Dzurdzika, PhD. (sudca spravodajca) a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. v právnej veci žalobcu: BB - SLOVENSKO s. r. o., so sídlom Rovná 2, 971 01 Prievidza, IČO: 50 014 161, právne zastúpený: STRELÁK & Partners, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 46, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 52 451 747 proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 101310940/2020 zo dňa 13.08.2020, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/140/2020 - 58 zo dňa 19.10.2021, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .
- II. Žalovanému sa právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I. Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 11S/140/2020 - 58 zo dňa 19.10.2021 Krajský súd v Trenčíne postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 101310940/2020 zo dňa 13.08.2020, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Trenčín č. 100695445/2020 zo dňa 17.03.2020. Prvostupňovým rozhodnutím správcu dane bol podľa § 68 ods. 6 Daňového poriadku určený rozdiel v sume nadmerného odpočtu 51.202,79 € na dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie apríl 2019 a to znížením nadmerného odpočtu zo sumy 57.651,03 € na sumu 6.448,24 €.

2. Správny súd v rozsudku konštatoval, že kúpnu zmluvou zo dňa 01.04.2019 boli prevedené viaceré nehnuteľnosti vo vlastníctve spoločnosti Radeton SK s.r.o., ktorá vystupovala ako predávajúci, na žalobcu ako kupujúceho. Predmetom kúpnej zmluvy bol aj predaj rodinného domu so súp. č. XXXXX J.. v K., ktorý sa nachádza na pozemku s par. č. XXXX/X. Na základe faktúry č. 20190160 zo dňa 12.04.2019 si žalobca uplatnil odpočet DPH za dodanie na základe vyššie uvedenej kúpnej zmluvy. Správny súd sa stotožnil s názorom žalovaného ako aj správcu dane, že žalobca si v rozpore s § 49 zákona o DPH uplatnil odpočítanie DPH z dodania predmetnej stavby, nakoľko dodanie stavby - rodinného domu ako aj pozemku, na ktorom stavba (rodinný dom) stojí - malo byť oslobodené od dane, a to na základe § 38 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

3. Podľa súdu nehnuteľnosti uvedené v kúpnej zmluve žalobca od predávajúceho prevzal dňa 01.04.2019, čo vyplýva z protokolu o odovzdaní prevádzkovej budovy, keď za obidve strany (predávajúceho i preberajúceho) vystupoval Ing. Ladislav Veselý, konateľ oboch spoločností. V zmysle § 19 ods. 1 zákona o DPH, dochádza k vzniku daňovej povinnosti i pri prevode nehnuteľnosti, ako v danom prípade. Zákon o DPH však obsahuje i ustanovenia o oslobodení od DPH a oslobodení od dane dodania stavby je upravené v § 38 zákona o DPH. Uvedené zákonné ustanovenie bolo od 01.01.2019 zmenené zák. č. 369/2018 Z. z., čo znamená, že v čase nadobudnutia nehnuteľnosti žalobcom a vzniku daňovej

povinnosti, bolo potrebné postupovať podľa novelizovaného znenia tohto zákonného ustanovenia. Podstatnou skutočnosťou na oslobodenie od dane zo zákona pri dodaní stavby vrátane stavebného pozemku, na ktorom stojí, a to ako pred 01.01.2019, tak i po 01.01.2019, je kolaudačné rozhodnutie na stavbu, na základe ktorého bolo povolené užívanie stavby a lehota 5 rokov od prvého užívania stavby či zmeny užívania stavby. Na rozdiel od úpravy platnej do 01.01.2019, však po 01.01.2019 sa už platiteľ nemal právo rozhodnúť, či dodanie stavby nebude oslobodené od DPH, okrem prípadov uvedených v ust. § 85kg ods. 4 zákona o DPH, čo však v danej veci neprichádzalo do úvahy, keďže stavebné práce začali pred 31.12.2018. Táto skutočnosť v konaní nebola sporná.

4. Kolaudačné rozhodnutie na stavbu, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy, bolo vydané MsNv Prievidza - odbor výstavby dňa 29.03.1977 na účel užívania - rodinný dom (druh stavby). K zmene v užívaní stavby došlo až dňa 17.09.2019, kedy Mesto Prievidza povolilo užívať predmetnú stavbu na iný účel a to na administratívnu budovu. V čase uzatvorenia kúpnej zmluvy tak predmetnú stavbu bolo možné užívať len na účel určený kolaudačným rozhodnutím z r. 1977, čiže išlo o stavbu určenú na bývanie a podľa § 38 ods. 1 písm. a) zákona o DPH bolo dodanie stavby oslobodené od DPH. Správca dane a žalovaný správne postupovali a dospeli k správne právnomu záveru, že daň uvedená na faktúre, z ktorej si žalobca uplatnil oslobodenie od DPH, sa stala splatnou len z dôvodu jej uvedenia na faktúre a žalobcovi nevzniklo právo na odpočet DPH, keďže dodávateľovi - spoločnosti Radeton SK s.r.o. nevznikla daňová povinnosť podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH. Námitka žalobcu týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci správcom dane a žalovaným tak nie je dôvodná.

5. Správny súd považoval za potrebné uviesť, že dodávateľ - spoločnosť Radeton SK s.r.o. uzatvorila Zmluvu o dielo č. 20D 19/2017, predmetom ktorej bolo „Sídlo spoločnosti Radeton a spevnené plochy“ so zhotoviteľom Ing. Petrom Ošvátom - OPEN dňa 28.09.2017, oznámila i stavebné úpravy na rodinnom dome Mestu Prievidza dňa 12.10.2017. Práce boli realizované v r. 2017 a 2018, v roku 2019 bola prijatá už iba 1 faktúra. Protokol o prevzatí a odovzdaní diela bol až zo dňa 31.05.2019 a podľa § 19 ods. 1 zák. o DPH je dňom dodania stavby deň odovzdania stavby, čiže táto nová stavba bola odovzdaná až v čase, keď jej vlastníkom bol žalobca. V čase uzatvorenia kúpnej zmluvy a odovzdania nehnuteľnosti žalobcovi bola stavba stále evidovaná ako rodinný dom na základe kolaudačného rozhodnutia z r. 1977 a k zmene užívania stavby došlo až dňa 17.09.2019. Správny súd poukázal aj na personálne prepojenie spoločnosti Radeton SK s.r.o. a žalobcu a ustálil, že žalobca musel mať vedomosti o všetkých podstatných skutočnostiach pri uzatváraní kúpnej zmluvy, na základe ktorých si mal zväziť, či kúpnu zmluvu uzatvorí v čase, keď ešte nedošlo k rozhodnutiu o zmene a užívaní kupovanej nehnuteľnosti; teda skutočnosti, ktorá ovplyvní jeho právo na odpočet DPH. O prepojení medzi žalobcom a dodávateľom a vedomosti o podstatných skutočnostiach svedčí i to, že v danej veci boli uzatvorené 2 kúpne zmluvy, jedna zo dňa 14.03.2019, ktorá bola predložená na kataster nehnuteľností a druhá zo dňa 01.04.2019, ktorá bola predložená správcovi dane a bola predmetom faktúry, v ktorej si žalobca uplatnil odpočet DPH.

6. Správny súd tiež konštatoval, že i na dodanie pozemku ustanovuje zákon o DPH osobitný režim. Dodanie pozemku sa posudzuje podľa toho, či je predmetom dodania stavebný pozemok alebo pozemok, ktorý podľa § 43h Stavebného zákona nespĺňa kritériá stavebného pozemku. Dodanie pozemku (okrem stavebného) je oslobodené od dane. Dodanie stavebného pozemku podlieha dani. Ak sa stavebný pozemok dodáva so stavbou, vzťahuje sa na jeho dodanie odsek 1 (§ 38 ods. 2 zákona o DPH), t. j. uplatní sa na jeho dodanie rovnaký režim ako na stavbu. Ak sa teda dodávajú stavebné pozemky spolu so stavbou, ich daňový režim sa bude spravovať podľa toho, aký daňový režim sa bude uplatňovať na dodanú stavbu. V prípade jej zdaňovania sa bude zdaňovať aj dodaný stavebný pozemok a v prípade dodania stavby s oslobodením od dane sa oslobodenie od dane bude vzťahovať aj na dodanie stavebného pozemku. Správne orgány správne posúdili vznik daňovej povinnosti a oslobodenie od dane i v časti týkajúcej sa pozemkov, ktoré žalobca nadobudol predmetnou kúpnu zmluvou.

7. Podľa správneho súdu žalobca nesprávne tvrdil, že predmetom dodania bola stavba administratívnej budovy, nakoľko predmetom dodania bola stavba rodinného domu, pretože v čase predaja nehnuteľnosti bola stavba stále vedená ako rodinný dom. Administratívnu budovu sa predmetná nehnuteľnosť stala až dňa 17.09.2019 na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu (mesta Prievidze) o zmene v užívaní stavby. V čase predaja bola stavba vedená stále ako rodinný dom a to na základe kolaudačného rozhodnutia z roku 1977, pričom stavbu možno užívať len na účel určený v kolaudačnom rozhodnutí, prípadne v stavebnom povolení. Zmeny účelu užívania stavby, ktoré spočívajú v zmene spôsobu užívania stavby, jej prevádzkového zariadenia, v zmene spôsobu a v podstatnom rozšírení výroby alebo činností, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, vyžadujú rozhodnutie stavebného úradu o zmene v užívaní stavby.

8. Záverom správny súd uviedol, že ak aj spoločnosť Radeton SK s.r.o. reálne využívala rodinný dom na iný účel ako na bývanie (t. j. na podnikateľskú činnosť), tak uvedená skutočnosť je právne irelevantná.

Správny súd tiež k predloženým rozhodnutiam Súdneho dvora EÚ dodal, že uvedené rozhodnutia nie sú aplikovateľné v danej veci. Ustanovenie §-u 38 zákona o DPH upravuje oslobodenie od DPH pri dodaní stavby a podstatnou skutočnosťou je kolaudácia stavby, vrátane kolaudácie, ktorou sa povolila zmena užívania stavby v dôsledku vykonaných stavebných prác.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanovisko žalovaného

a) kasačná sťažnosť

9. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, kde predovšetkým namietal, že:

- v danom prípade sa jednalo o predaj stavby, nakoľko v čase predaja prestavanej stavby / investície nebola táto stavba reálne stavbou rodinného domu (napriek poslednej kolaudácii z roku 1977), naopak jednalo sa už o takmer 100 % dokončenú stavbu administratívno-obchodnej budovy s tým, že táto prestavba len nebola formálne skolaudovaná, resp. nebolo rozhodnuté o povolení zmeny v užívaní stavby. Z tohto dôvodu bola podľa názoru sťažovateľa predmetom zdanenia stavba, ktorá podlieha zdaneniu podľa ust. § 8 ods. 1 písm. b) ZDPH, a teda celý zdaniteľný obchod mal podliehať zdaneniu DPH 20 %.

- v rámci daňovej kontroly bolo mnohými podkladmi preukázané, že spoločnosť Radeton SK s.r.o. začala s prestavbou budovy rodinného domu (bez toho, aby tento využívala kedykoľvek na bývanie) v roku 2017, a to v čase platnosti a účinnosti zákona o DPH pred jeho novelou účinnou od 01.01.2019. Predávajúci Radeton SK s.r.o., ako podnikateľský subjekt v danom čase nepredpokladal a nebolo jeho zámerom, že v budúcnosti pristúpi k predaju rozostavanej / prestavanej budovy (avšak ako podnikateľský subjekt túto možnosť nevylučoval a bral ju v úvahu), jeho zámerom bolo zabezpečiť si prestavbou vlastnú administratívnu budovu. Tento podnikateľský subjekt konajúc v zmysle vtedy platnej a účinnej legislatívy a v rámci právnym štátom garantovanej právnej istoty a legality nepredpokladal, že by ho zákonodarca, retroaktívnou novelou zákona o DPH obral o možnosť uplatniť si nárok na odpočet DPH z ním zrealizovaných a prevedených rekonštrukcií predmetnej budovy.

- došlo k porušeniu princípu legality z dôvodu neprípustného retroaktívneho zásahu novelou zákona o DPH platnej a účinnej od 01.01.2019 do práv a postavenia sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je v právnom štáte a v Ústave SR považovaný za neprípustný. Za pôvodných zákonných podmienok stanovených v ust. § 38 ods. 1 zákona o DPH spoločnosť Radeton SK s.r.o. prijala rozhodnutie a kúpila rodinný dom v roku 2017 a začala s prestavbou na administratívnu budovu, pričom si počas celej prestavby legitímne uplatňovala odpočet DPH zo stavebných prác. Keď menovaná spoločnosť začala s prestavbou budovy, v tom čase platný a účinný zákon o DPH jej dával právo rozhodnúť sa v prípade predaja takejto stavby, či ju zdaní alebo oslobodí od zdanenia. Zákon o DPH po novele platnej a účinnej od 01.01.2019 nerespektoval znenie § 38 ods. 1 zákona o DPH účinné do 31.12.2018 a túto otázku neriešil ani v prechodných a záverečných ustanoveniach - § 85kg, čím retroaktívne zasiahol do práva sťažovateľa rozhodnúť sa prevod zdaní, ktoré mu bolo zákonom garantované v čase začatia a realizovania prestavby rodinného domu na administratívnu budovu.

b) stanovisko žalovaného

10. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení stotožnil s právnym posúdením veci uvedeným v rozhodnutiach vydaných v daňovom konaní a zotrval na svojich písomne podaných vyjadreniach.

III. Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktorému predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

IV. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

12. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona o DPH dodaním tovaru je dodanie stavby alebo jej časti na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy.

13. Podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c) je dňom dodania tovaru deň odovzdania tovaru nájomcovi.

14. Podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH účinného do 31.12.2018 oslobodené od dane je dodanie stavby alebo jej časti vrátane dodania stavebného pozemku, na ktorom stavba stojí, ak je dodanie uskutočnené po piatich rokoch od prvej kolaudácie stavby alebo jej časti, na základe ktorej bolo povolené užívanie stavby alebo jej časti alebo po piatich rokoch odo dňa začatia prvého užívania stavby alebo jej časti; platiteľ sa môže rozhodnúť, že dodanie uvedenej nehnuteľnosti nebude oslobodené od dane a toto svoje rozhodnutie je povinný písomne oznámiť príjemcovi plnenia najneskôr v lehote na vyhotovenie faktúry podľa § 73. Byty a nebytové priestory sa na účely oslobodenia od dane podľa prvej vety považujú za časť stavby.

15. Podľa § 38 ods. 1 zákona o DPH účinného od 01.01.2019 oslobodené od dane je dodanie stavby alebo časti stavby vrátane stavebného pozemku, na ktorom stavba stojí, ak je dodanie uskutočnené po piatich rokoch odo dňa

a) kolaudácie stavby, ktorou sa povolilo prvé užívanie stavby na určený účel, alebo po piatich rokoch odo dňa začatia prvého užívania tejto stavby, a to podľa toho, čo nastane skôr,

b) kolaudácie, ktorou sa povolila zmena účelu užívania stavby, ku ktorej došlo v dôsledku vykonaných stavebných prác, ak náklady na tieto stavebné práce sú vo výške najmenej 40 % z hodnoty stavby pred začatím stavebných prác; hodnotou stavby pred začatím stavebných prác sa na účely tohto odseku rozumie hodnota, ktorá nie je nižšia ako cena porovnateľnej stavby na voľnom trhu v čase pred začatím stavebných prác,

c) kolaudácie, ktorou sa povolilo užívanie stavby po vykonaní stavebných prác, v dôsledku ktorých došlo k podstatnej zmene podmienok doterajšieho užívania stavby; podstatnou zmenou podmienok doterajšieho užívania stavby sa rozumie vynaloženie nákladov na stavebné práce vo výške najmenej 40 % z hodnoty stavby pred začatím stavebných prác.

16. Podľa § 38 ods. 2 zákona o DPH oslobodené od dane je dodanie pozemku okrem dodania stavebného pozemku. Pokiaľ sa stavebný pozemok dodáva so stavbou alebo časťou stavby, vzťahuje sa na jeho dodanie odsek 1 alebo odsek 7.

17. Podľa § 38 ods. 8 zákona o DPH platiteľ, ktorý dodáva stavbu alebo časť stavby, ktorá spĺňa podmienky na oslobodenie od dane podľa odseku 1 alebo odseku 7, sa môže rozhodnúť, že dodanie stavby alebo časti stavby nebude oslobodené od dane; to neplatí pri dodaní stavby určenej na bývanie, dodaní jednotlivého bytu a dodaní jednotlivého apartmánu v bytovom dome. Ak platiteľ dodá stavbu, ktorá je určená na bývanie, a aj na účel iný ako na bývanie, môže sa rozhodnúť, že dodanie stavby nebude oslobodené od dane len v časti, ktorá nie je určená na bývanie.

18. Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

19. Podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH každá osoba, ktorá uvedie vo faktúre alebo v inom doklade o predaji daň, je povinná zaplatiť túto daň.

20. Podľa § 69 ods. 12 písm. c) zákona o DPH platiteľ, ktorý je príjemcom plnenia od iného platiteľa, je povinný platiť daň vzťahujúcu sa na dodanie nehnuteľnosti alebo jej časti v tuzemsku, ktorú sa dodávateľ rozhodol zdaniť podľa § 38 ods. 8.

21. Podľa § 85k ods. 4 zákona o DPH pri dodaní stavby alebo časti stavby sa § 38 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 7 písm. b) a c) v znení účinnom od 1. januára 2019 uplatnia, ak sa stavebné práce začali po 31. decembri 2018.

22. Podľa § 43h ods. 1 stavebného zákona v znení neskorších predpisov stavebným pozemkom sa rozumie časť územia určená územným plánom obce alebo územným plánom zóny, alebo územným rozhodnutím na zastavanie a pozemok zastavaný stavbou.

V. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

23. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná. Je zároveň potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť je inštitútom mimoriadneho opravného prostriedku. Z tohto dôvodu jej podanie je koncipované na konkrétnom tvrdení sťažovateľa o pochybení krajského súdu v konaní. Sťažovateľ namietal dôvody kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

24. Kasačný súd nepovažoval za relevantnú námietku sťažovateľa, ktorá poukazovala na nesprávne právne posúdenie zo strany správneho súdu. Zákon o DPH v ust. § 19 upravuje vznik daňovej povinnosti pri prevode nehnuteľnosti, no zároveň upravuje aj situáciu, kedy je dodanie stavby oslobodené od DPH (§ 38 zákona o DPH). Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Protokol o prevzatí a odovzdaní diela je až zo dňa 31.05.2019. V

danom prípade nebolo sporné, že sťažovateľ nadobudol nehnuteľnosť po nadobudnutí účinnosti zákona č. 369/2018 Z. z. (účinný od 01.01.2019), ktorý novelizoval ustanovenie § 38 zákona o DPH č. 369/2018 Z. z. V zmysle účinného ustanovenia § 38 ods. 1 zákona o DPH (sa platiteľ nemohol rozhodnúť, či dodanie stavby nebude oslobodené od DPH, okrem prípadov uvedených v ust. § 85kg ods. 4 zákona o DPH s tým, že stavebné práce na predmetnej nehnuteľnosti sa začali pred 31.12.2018, čo nebolo sporné, takže výnimka nebola možná. Správny súd opodstatnene zvýraznil relevanciu päť ročnej lehoty (od prvého užívania stavby či zmeny užívania stavby) a kolaudačného rozhodnutia pri oslobodení od dane pri dodaní stavby vrátane stavebného pozemku. Podstatnou skutočnosťou na oslobodenie od dane zo zákona pri dodaní stavby vrátane stavebného pozemku, na ktorom stojí, a to ako pred 01.01.2019, tak i po 01.01.2019, je kolaudačné rozhodnutie na stavbu, na základe ktorého bolo povolené užívanie stavby a lehota 5 rokov od prvého užívania stavby či zmeny užívania stavby. Závery správneho súdu vyplývali jednak zo zisteného skutkového stavu, ako aj riadnej aplikácie a interpretácie dotknutých ustanovení zákona o DPH (§ 19, § 38 ods. 1, ods. 8, § 49 ods. 1 zákona o DPH).

25. Kasačný súd neakceptoval ani námietku sťažovateľa, že „v danom prípade sa jednalo o predaj stavby, nakoľko v čase predaja prestavanej stavby / investície nebola táto stavba reálne stavbou rodinného domu (napriek poslednej kolaudácii z roku 1977), naopak jednalo sa už o takmer 100 % dokončenú stavbu administratívno-obchodnej budovy“. S uvedenou námietkou sa adekvátne vysporiadal správny súd s tým, že predmetom dodania bola stavba rodinného domu, pretože v čase predaja nehnuteľnosti bola stavba stále administratívne vedená ako rodinný dom. Kolaudačné rozhodnutie na stavbu, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy, bolo vydané MsNv Prievidza - odbor výstavby dňa 29.03.1977 na účel užívania - rodinný dom (druh stavby) a administratívnou budovou sa predmetná nehnuteľnosť stala až dňa 17.09.2019, na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu (mesta Prievidze) o zmene v užívaní stavby. V čase uzatvorenia kúpnej zmluvy v roku 2019 bolo označenú stavbu možné užívať iba v súlade s príslušným kolaudačným rozhodnutím a to bolo vydané ešte v roku 1977. Legálne išlo o stavbu určenú na bývanie, ktorej dodanie bolo podľa § 38 ods. 1 písm. a) zákona o DPH oslobodené od DPH.

26. Nebolo možné ako relevantnú uznať ani námietku sťažovateľa o porušení princípu legality z dôvodu neprípustného retroaktívneho zásahu novely zákona o DPH platnej a účinnej od 01.01.2019 do práv a postavenia sťažovateľa. Zákon č. 369/2018 Z. z., ktorý novelizoval ustanovenie § 38 zákona o DPH bol vyhlásený 20.12.2018 (nadobudol platnosť) a účinnosť nadobudol 01.01.2019. Lehota medzi dňom platnosti a dňom účinnosti slúži pre adresátov predpisu na oboznámenie sa s jeho obsahom a nazýva sa legisvakačná lehota (vacatio legis). Počas tohto obdobia sa všetkým, ktorým sú právne normy určené, vytvára možnosť oboznámiť sa s ich obsahom a vykonať potrebnú prípravu na praktickú realizáciu, pretože neznalosť zákona neospravedlňuje (ignorantia legis non excusat). Ide o všeobecne platnú zásadu, ktorá znamená, že nikto sa nemôže zbaviť zodpovednosti za svoje konanie alebo určitej povinnosti tvrdením, že nepoznal zákon resp. o svojich povinnostiach nevedel. Už správny súd ako aj finančné orgány poukázali na personálne prepojenie spoločnosti Radeton SK s.r.o. a sťažovateľa, kedy dôvodne konštatovali, že sťažovateľ mal mať vedomosť o všetkých podstatných skutočnostiach pri uzavretí kúpnej zmluvy „na základe ktorých si mal zväžiť, či kúpnu zmluvu uzatvorí v čase, keď ešte nedošlo k rozhodnutiu o zmene a užívaní kupovanej nehnuteľnosti, ktorá skutočnosť ovplyvní jeho právo na odpočet DPH“.

VI. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

27. Kasačný súd sa na základe uvedených skutočností stotožnil so záverom ustáleným krajským súdom. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že námietky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

28. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali, preto súd žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.